

Over het spanningsveld tussen arbo en wkr: wat kan en wat moet?

Loonzaken

Met de enorme groei van thuiswerken in 2020, rijst de vraag hoe het zit met vergoeding van thuiswerkplekken. Dit zijn vraagstukken over zaken die er al waren, maar het ging veelal om slapende kwesties waar niet vele aandacht voor was. 'Er komt door de coronacrisis een spotlight op zulke fiscale vraagstukken.'

'De thuiswerkplek is in beginsel niet gefaciliteerd in de **WKR**. Maar er zijn wel opties voor werkgevers om thuiswerkspullen belastingvrij te vergoeden. Daarbij komen financials bij verschillende regelingen terecht voor verschillende benodigdheden, waaronder verschillende voorzieningen binnen de **WKR** en de Arbowet'.

Door de coronacrisis is er meer aandacht gekomen voor zulke regels met betrekking tot apparatuur en meubilair om thuis te werken. 'Eigenlijk moeten we dit in stukjes knippen, want er is niet één categorie 'thuiswerken', maar er zijn wel verschillende fiscale vrijstellingen van toepassing.'

Ict-apparatuur

Een deel van de kosten kan worden vergoed met het benutten van de categorie noodzakelijke gereedschappen en ict-middelen binnen de **WKR**. Daarbij draait het niet alleen om apparatuur die nodig is voor het uitvoeren van de dienstbetrekking, neem een laptop, scherm, toetsenbord en muis, maar ook voor vergoedingen die daar direct verband mee houden, neem een internetverbinding of kosten voor benodigde software.

De werkgever doet de beoordeling van wat noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden en de belastinginspecteur sluit zich aan bij een redelijke beoordeling. In de regel heeft de fiscus daar geen aanmerkingen op. Een inspecteur kan in exceptionele gevallen die noodzakelijkheid ter discussie stellen maar dat ben ik nog niet tegengekomen.

Stoel en bureau

Maar dan ben je er nog niet. Behalve de apparatuur, zijn er stoelen, bureaus, en de rest van de werkomgeving (denk aan gas en stroom voor verwarming en airco). De Arbowet vereist dat de werkplek zodanig is ingericht dat mensen gezond kunnen werken en voor die Arbo-verplichting geldt een fiscale vrijstelling waarmee die uitgaven dus in principe belastingvrij zijn. Dat roept alleen enkele vragen op over de invulling van die fiscale vrijstelling. Voorbeeld aan de hand van de vergoeding van een bureaustoel.

'Stel, er is een budget van 500 euro voor een stoel op de werkplek thuis. Die 500 euro kan belastingvrij zijn. Maar een werknemer wil een duurdere stoel, laten we zeggen 750 euro. Hoe zit het dan met die 250 euro? Die kan niet ten laste komen van de werknemer volgens de Arbowet. Artikel 44 daarvan stelt: 'De kosten die zijn verbonden aan de naleving van de regels die bij of krachtens deze wet zijn gesteld, worden niet ten laste van de werknemers gebracht.' Valt die 750 euro onder de fiscale vrijstelling? Is die 500 euro dan wel belastingvrij?' En voldoet de werkgever aan zijn Arboverplichtingen? Die combinatie van vragen maakt de juiste wetstoepassing lastig.

Vrije ruimte

Wat betreft de inrichting van de werkplek is er nog een andere mogelijkheid. 'Dat is het aanspreken van de vrije ruimte. Die vrije ruimte is vanwege de coronacrisis verhoogd van **1,7 naar 3 procent** (2020) van de eerste 400.000 euro van de loonsom per werkgever en 1,2 procent over het meerdere. Over het bedrag dat daarboven komt, betaalt een onderneming 80 procent belasting. 'Je bent als werkgever dan vrij snel aan je maximum.'

Een aanvullende uitdaging in dezen tijdens de coronatijd is het loonsombdrag, dat juist tijdens de crisis voor bedrijven is afgenomen, bijvoorbeeld omdat afscheid is genomen van de flexibele schil of natuurlijk verloop binnen het bedrijf niet wordt aangevuld wegens een door de coronacrisis ingestelde vacaturestop. Bovendien heeft het mkb vaker te maken met parttime medewerkers en lagere lonen, waardoor de te benutten vrije ruimte beperkt is.

Keuzebudget

Een ander idee is om de thuiswerkplek te vergoeden uit het keuzebudget van werknemers, vaak zo'n 16 tot 20 procent van het jaarsalaris, maar dan lopen fiscalisten tegen dezelfde vraag op. De vergoeding van de thuiswerkplek is mogelijk onbelast, maar met dergelijk gebruik van het keuzebudget wordt de thuiswerkplek ten laste van de werknemer gebracht en dat is mogelijk in strijd met de Arbowet. 'Werkgevers en werknemers kijken hier nu heel kritisch naar. Werkgevers willen hierin de helpende hand bieden, maar zijn op zoek naar wat fiscaal en arbotechnisch gezien de beste methode is.'

Een aangrenzende interessante kwestie voor uitvoerders is dat dit een uitleg is van wetgeving die niet van het Ministerie van Financiën komt, zoals normaal gesproken het geval is met fiscale wetgeving, maar van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. 'Deze wet had een stil bestaansleven, maar door de aandacht die er nu voor is gekomen, moeten hierover overheidsbreed afspraken worden gemaakt.'

Koffie en stookkosten

En de rest? 'Bepaalde voorzieningen worden op nihil gewaardeerd.' Deze verstrekkingen zijn eigenlijk verkapte vrijstellingen uit. Zaken als koffie en thee mogen werkgevers verstrekken zonder dat dit ten koste gaat van de vrije ruimte van de WKR, maar dat geldt voor de officiële werkplek en niet voor de thuiswerkplek. Dat betekent dat bij een verstrekking van een vergoeding voor koffie, thee, energie voor de airco en wat dies meer zij geen specifieke vrijstelling bestaat, behalve de vrije ruimte. Het Nibud berekende dit jaar dat thuiswerken 1,99 euro per dag kost aan dit soort zaken en dat komt bij fulltime werk maandelijks neer op 43,30 euro.

Omdat thuiswerk dit jaar veelal geen keuze meer is, maar een gedwongen maatregel, gaan mensen zich afvragen hoe het zit met dit soort zaken. Het lijkt een kleine discussie, maar op jaarbasis gaan zulke kosten al vlug richting 500 euro. Werknemers kunnen deze kosten niet declareren en het is ook niet op individuele basis af te trekken bij de aangifte inkomstenbelasting. Vakbonden pleiten ervoor dat werkgevers deze kosten vergoeden, maar werkgevers kijken ondertussen naar de overheid.